

Vajska), što svjedoči da se *Leksikon* priređuje za širu javnost, a ne samo za akademsku, što je za svaku pohvalu.

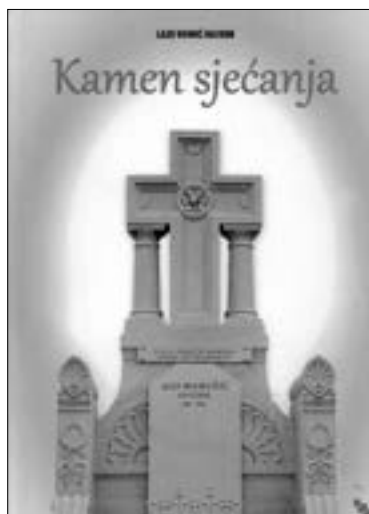
Tiskanje ovoga sveska pomogli su: Ministarstvo kulture, informiranja i informacijskoga društva Republike Srbije, Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje, upravu i nacionalne zajednice, Grad Subotica, Velesposlanstvo Republike Hrvatske u Beogradu, Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata i Javno komunalno poduzeće *Suboticaplin* iz Subotice. Svezak je tiskan u nakladi od 1.500 primjeraka.

Zvonimir Pelajić

Lazo Vojnić Hajduk, *Kamen sjećanja*, samizdat, Subotica, 2013., 72 str.

U nastavku svojega samizdatskoga nakladništva, Lazo Vojnić Hajduk u luksuznom je izdanju (kunstdruck papir, ilustracije u boji) u nakladi od 200 primjeraka objavio knjižicu o restauraciji nadgrobnoga spomenika Age Mamužića (1844.-1902.), koji se nalazi na subotičkom Bajskom groblju sv. Petra i Pavla. Uradak je ujedno i nastavak njegova zanimanja za jednoga od najznačajnijih preporoditelja bunjevačkih Hrvata, zbog čega autor knjižicu drži prilogom njegove ranije knjige o Agi Mamužiću.

U svojemju *Predgovoru*, mr. sc. Maja Rakočević Cvijanov, kipar konzervator, u kratkim je crtama iznijela osnovne arhitektonske podatke o predmetnoj grobnici (koja je objekt od posebne kulturne važnosti za Suboticu i koja uživa prethodnu zaštitu sukladno Zakonu o kulturnim dobrima), te o sudionicima obnove, dok je autor u svojemju predgovoru naslovljenom *Spomenik trajni biljeg postojanja „Kamen sjećanja“* iznio vlastite kontemplacije o nadgrobnim spomenicima.

U prva dva poglavlja (*Ulomak iz životopisa Age Mamužića* i *Tko podiže spomenik Agi Mamužiću*) knjižice, opisane su glavne crte iz života Age Mamužića te naglašeno kako je grobnicu dala podići mlada preporoditeljeva udovica Amalija, rođ. Vojnić Hajduk, vođena prije svega ljubavlju, a ne zbog ovjekovječenja društvenoga položaja njezinoga preminulog supruga. Međutim, protivno očekivanjima iz naslovâ poglavlja, u tekstovima ima manje činjenica, a mnogo više piščevih često nesuvislih kontemplacija. Sâm proces restauracije nadgrobnoga spomenika opisan je u sljedeća tri poglavlja: u prvome (*Stanje prije obnove, početak izgradnje*) dane su podrobne građevinske značajke spomenika, u drugome poglavlju (*Potreba za obnovom, Stvaranje uvjeta za početak radova*) iznesen je administrativni proces obnove uz preslike dokumenata i nacрта, dok su u trećem poglavlju (*Tijek obnove*) opisani izvedeni građevinski radovi. Osim detaljnoga iznošenja arhitektonskoga, administrativnog i građevinskog procesa obnove, u ovom dijelu, kao i u

cijeloj knjizi, objavljene su mnoge ilustracije nadgrobnoga spomenika, prije, tijekom i poslije obnove. Središnji dio knjižice završava popisom pokopanih u predmetnoj grobnici (*Tko je sve pokopan u obnovljenu ukopnu kriptu*).

Knjižica praktično završava dvama pogovorima. Iz piščevoga (*Osvrt iz kuta vlasnika*) se saznaje njegova povezanost s predmetom knjižice (vlasnik je odnosne grobnice, a udovica Amalija Mamužić bila mu je bliska rođaka) te je dan osvrt na proces rekonstrukcije uz opetovane kontemplacije o kulturnoj baštini bunjevačkih Hrvata. Drugi, završni *Pogovor*, sastavio je Andrija Kopilović, koji piše o značenju nadgrobnih spomenika i našoj nedovoljnoj skrbi o njima.

Restauracija nadgrobnoga spomenika Age Mamužića nedvojbeno predstavlja hvalevrijedan pothvat, za koji je najzaslužniji autor knjižice. No, je li to doista materijal za posebnu publikaciju ili pak za novinski/e članak/e ostaje dvojbeno. S obzirom na veliki broj objavljenih ilustracija (oko 70, od čega su oko 50 fotografije nadgrobnoga spomenika i kripte te desetak preslika dokumenata i nacрта), čini se da je tekst više u funkciji fotografija, te da knjižica ima mnoge značajke foto-albuma. Međutim, tekstualnu faktografiju nepotrebno opterećuju usiljene kontemplacije autora, a usto ima i nemali broj tipfelera i lektorskih propusta. Ako se još ima u vidu i da je na naslovnici *photoshop* tehnologijom fotografija nadgrobnoga spomenika izmijenjena utipkavanjem teksta epitafa te imena, zanimanja i godina rođenja i smrti Age Mamužića crnim slovima (da bi se omogućila njihova vidljivost/čitljivost, budući da je spomenik od bijeloga mramora, a slova su samo uklesana),

onda sve skupa daje sliku ne baš previše uspjele izvedbe nakladničkoga pothvata.

Slaven Bačić

Katarina Čeliković, *Bibliografija narodnih pripovjedaka i djela Balinta Vujkova*, Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata, Subotica, 2013., 143 str.

Katarina Čeliković je već radila na nekoliko bibliografija prije nego što je sastavila *Bibliografiju narodnih pripovjedaka i djela Balinta Vujkova*. Ona zna kako „bibliografija traži puno strpljivosti i dugog i stalnog otkrivanja novih detalja i građe“¹. Izabrala je temu koja joj je bliska i značajna za ovaj prostor na kojem živimo.

Iz *Uvoda* saznajemo da je rad završen 2012. godine, za *XI. Dane Balinta Vujkova*. Dani su i teorijski principi primijenjeni u radu zajedno s osnovnim podacima o predmetu rada. Cilj rada je popis svih narodnih pripovjedaka koje je skupio Balint Vujkov. Tijekom istraživanja građe pregledana je 41 monografska publikacija i 26 naslova serijskih publikacija. „Bunjevačko-šokačka knjižnica Ivana Kujundžića“ u Subotici posjeduje većinu potrebne građe.

U prvom dijelu ove bibliografije dan je opis narodnih pripovjedaka koje je zapisao i obradio Balint Vujkov. U bibliografskom opisu navedeni su sljedeći elementi: naslov, šifra matične publikacije, broj stranica na kojima se djelo nalazi, ime kazivača. U pogovoru su detaljno objašnjene korištene šifre. Broj bibliografskih jedinica narodnih pripovjedaka je 2.033, prevedenih na

¹ Vojislav Maksimović, *Osnove teorije bibliografije*, Narodna biblioteka Srbije, Beograd, 1987.